

Památky Velké Moravy / Pamiatky Velkej Moravy

Připravil Jan Chmelíček s využitím studie Lud'ka Galušky.
Fotografie © Archeoskanzen Modrá, František Synek, Jan Chmelíček,
Ladislav Chvalkovský, Josef Špaček, Muzeum a galerie města Břeclavi,
Nadační fond sv. Hypolita Znojmo.

PAMÁTKY VELKÉ MORAVY

PAMIATKY VELKEJ MORAVY

PAMIATKY VEĽKEJ MORAVY

Medzi rokmi 833 a 907 sa na území dnešnej Českej republiky, Slovenska, Maďarska a Rakúska rozprestierala Velkomoravská ríša. Prvý štát západných Slovanov vznikol spojením Moravského a Nitrianskeho kniežatva pod vládou kniežata Mojmíra, ktorý sa stal prvým velkomoravským panovníkom.

Veľká Morava zohrala významnú rolu v dejinách strednej Európy. Jej kniežatá boli uznávané nielen pre svoje vojvodcovské kvality, ale aj pre štátnické uvažovanie. Do histórie napríklad vstúpilo Rastislavove aj Svätoplukove úsilie o vytvorenie samostatnej cirkevnej organizácie. Jeho symbolom sa stala žiadosť kniežata Rastislava byzantskému cisárovi Michalovi III. o vyslanie „učiteľa,“ ktorý mal prehľbiť kresťanskú vieru na Morave a vzdelat' dostatočný počet miestnych kniežat. Prišli Konštantín a Metod, ktorí položili základy moravskej cirkvi. Konštantín vytvoril najstaršie staroslovanské písmo - hlaholiku. A preložil do staroslovienciny základné liturgické texty. V roku 869 bol Metod vymenovaný za arcibiskupa a o desať rokov neskôr pápež Ján VIII. zaručil cirkevnú nezávislosť Veľkej Moravy s vlastnou arcidiecézou. Starosloviencina bola spolu s latinčinou, gréčtinou a hebrejčinou uznaná ako štvrtý liturgický jazyk.

V období najväčšieho rozmachu ríša zaberala územie dnešnej Moravy a Slovenska. Dnešnú Moravu a Slovensko s mocenským jadrom pri strednom a dolnom toku Moravy, dnešné Čechy so závislým kniežactvom Přemyslovcov, časti Horných a Dolných Rakús severne od Dunaja, oblasti pri hornej Visle a Odre a zrejme aj ďalšie oblasti, o ktorých historici doteraz vedú spory. Z mocenského experimentu „slovanských barbarov“ sa vyklúčil štátny útvar, ktorého model sa nakoniec stal vzorom pre nové štáty strednej Európy.

Veľká Morava bola len krátkou epizódou v živote naddunajských Slovanov, ale nemusíme sa za ňu hanbiť. Sprístupnené výsledky archeologických výskumov sú totiž dôkazom osobitej hmotnej kultúry a vypovedajú o vyspelej organizácii života na veľkomoravských hradiškách. Pre milovníkov poznania na obidvoch stranách česko-slovenskej hranice, ktorým nie je ľahostajné, kde žijú, nebude putovanie na slávne miesta Veľkej Moravy stratou času.

PAMÁTKY VEĽKÉ MORAVY

Tato publikace vznikla v rámci projektu „Studie: Možnosti využití kulturně historického dědictví Velké Moravy jako turistického potenciálu destinace“, který byl spolufinancován z Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007-2013 pod registračním číslem CZ/FMP.10/0262.

Studii je možno vyžádat na info@ccrjm.cz.
Partnery projektu jsou Centrála cestovního ruchu - Jižní Morava, Centrála cestovního ruchu Východní Moravy a obec Kopčany.

Táto publikácia vznikla v rámci projektu „Štúdiá: Možnosti využitia kultúrno-historického dedičstva Veľkej Moravy ako turistického potenciálu destinácie“, ktorý bol spolufinancovaný z Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007-2013 pod registračným číslom CZ/FMP.10/0262.

Štúdiu je možné vyžiadať na info@ccrjm.cz.
Partnermi projektu sú Centrála cestovního ruchu - Jižní Morava, Centrála cestovního ruchu Východní Moravy a obec Kopčany.

